

"Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттіктің (ИРЕНА) Жарғысын ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 19 желтоқсандағы № 1612 Қаулысы
Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**
«Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттіктің (ИРЕНА) Жарғысын ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң
С. Ахметов

Премьер-Министрі

Жоба

**Қазақстан Республикасының
Заңы Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттіктің (ИРЕНА)
Жарғысын ратификациялау туралы**

2009 жылғы 26 қаңтарда Бонн қаласында жасалған Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттіктің (ИРЕНА) Жарғысы ратификациялансын.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

Бейресми аударма

**Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттіктің (ИРЕНА)
ЖАРҒЫСЫ**

Осы Жарғыға қатысушы мемлекеттер
Тұрақты дамуды қамтамасыз ету мақсатында жаңартылатын энергияны кеңінен таратуды және пайдалануды ынталандыруға *ықылас білдіре отырып;*

Энергетикалық қауіпсіздік пен энергия тасымалдағыштарға деген өзгермелі бағалар проблемаларын біртіндеп шешу үшін жаңартылатын энергия беретін кең көлемдегі мүмкіндіктерге *кәміл сене отырып;*

Жаңартылатын энергияның климатты тұрақтандыруға ықпал ететін және көмірді аз тұтынатын экономикаға экологиялық тұрғыдан ұтымды, қауіпсіз және бірте-бірте көшуді мүмкін ететін, парниктік газдардың атмосфераға шоғырлануын азайтуға қосатын *қомақты үлесіне деген сеніммен;*

Жаңартылатын энергия технологияларының тұрақты экономикалық өсуге және жаңа жұмыс орындарын құруға қолайлы әсерін күшейтуге *ұмтыла отырып;*

б) табиғи ресурстарға қысымды шектеу, орман селдіреуінің азаюына (әсіресе, тропикалық аудандарда), шөлейттенуге, биологиялық вариативтілікті жоғалтуға қарсы күрес арқылы қоршаған ортаны қорғау үшін, климатты қорғау; кедейлікті жоюды және тұрақты дамуды қоса алғанда, экономикалық өсу және әлеуметтік ынтымақтастық үшін, энергия көздеріне қауіпсіз қолжетімділікті қамтамасыз ету үшін; өңірлік даму мен бүгінгі және болашақ ұрпақтардың өзара жауаптылығы үшін жаңартылатын энергияның мәнін назарға ала отырып, жаңартылатын энергияның барлық түрлерін кеңінен таратуды және тұрақты пайдалануды ынталандырады.

III бап

Анықтама

Осы Жарғының мақсаттары үшін «жаңартылатын энергия» термині экологиялық ұтымды тәсілмен жаңартылатын көздерден алынған энергияның барлық түрін білдіреді , а т а п а й т қ а н д а :

- 1 . б и о э н е р г и я ;
- 2 . г е о т е р м а л ь д ы қ э н е р г и я ;
- 3 . с у э н е р г и я с ы ;
4. басқалармен бірге, толқындар энергиясын және мұхиттың жылу энергиясын қоса алғанда , м ұ х и т э н е р г и я с ы ;
- 5 . к ү н э н е р г и я с ы ;
6. жел энергиясы.

IV бап

Қызмет түрлері

А. Жаңартылатын энергия технологиялары саласындағы сараптамалық орталық бола тұра, жаңартылатын энергияны пайдалану саласындағы саясатты әзірлеу және нақты іске асыру үшін қажетті жәрдем көрсете отырып, жаңартылатын энергияға қатысты барлық мәселелер бойынша қолдау көрсете және мемлекеттерге тиімді дамудан, тәжірибе мен технологиялар алмасудан пайда табуға көмектесе отырып, Агенттік мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1. әсіресе, өз мүшелерінің мүддесі үшін әрекет ете отырып, Агенттік:
 - a) талдау, мониторинг және мүше мемлекеттерге осы саладағы саясатқа қатысты міндеттемелер жүктемей, осы саладағы саясатты іске асыру тетіктерін, көтермелеу мен жеңілдіктерді, инвестициялау тетіктерін, ұсынылатын практикаларды, қолжетімді технологияларды, интеграцияланған жүйелер мен жабдықтарды, сондай-ақ осы практиканың табыстылығына әсер ететін факторларды қоса алғанда, жаңартылатын энергия саласындағы қазіргі практиканы жүйелеуді жүргізеді;
 - b) пікірталастарға бастамашы болады және басқа үкіметаралық және үкіметтік емес ұйымдармен және олардың осы және шектес салалардағы жүйелерімен өзара і с - қ и м ы л д ы қ а м т а м а с ы з е т е д і ;
 - c) мүшелердің сұрау салуы бойынша, олардың мұқтажын назарға ала отырып, осы саладағы саясат мәселелері бойынша консультация беруді жүзеге асырады, жаңартылатын энергия саласындағы саясатқа, мұндай саясаттың негізгі шарттарына қатысты пікірталасты халықаралық деңгейде қолдайды;
 - d) тиісті білімін тереңдетеді, технологияларды беруге жәрдемдеседі, мүше мемлекеттердің әлеуетін дамытуды ынталандырады, осы байланыс үшін қажеттіні

қ о л д а й д ы ;

е) кадрларды даярлау мен оқытуды қоса алғанда, мүше мемлекеттердің әлеуетін арттыруға мүмкіндік жасайды;

ф) мүшелердің сұрау салуы бойынша жаңартылатын энергияға байланысты жобаларды қаржыландыруға қатысты консультация беруді жүзеге асырады, тиісті тетіктерді қолдануға ықпал етеді;

г) әлеуметтік-мәдени саладағы зерттеулерді қоса алғанда, зерттеулерді көтермелейді, ғылыми-зерттеу жүйелерін құруға, бірлескен зерттеулер жүргізуге, жаңа технологияларды дамытуға және өрістетуге жәрдемдеседі;

h) әртүрлі халықаралық форумдарға қатысуға байланысты мұқият зерттеудің негізінде жаңартылатын энергия саласындағы ұлттық және халықаралық техникалық стандарттарды дамыту мен енгізуге қатысты ақпарат ұсынады.

2. бұдан басқа, Агенттік жаңартылатын энергияны пайдалануға берілетін игіліктер мен мүмкіндіктерге қатысты ақпаратты таратады және қоғамдық хабардарлықтың деңгейін арттырады.

В. Агенттік өз қызметін жүзеге асыру барысында:

1. халықаралық бейбітшілік пен ынтымақтастыққа жәрдемдесу мақсатында Біріккен Ұлттар Ұйымының мақсаттары мен ұстанымдарына сәйкес және Біріккен Ұлттар Ұйымының тұрақты даму саласындағы стратегияларына сәйкес іс-қимыл жасайды;

2. өз ресурстарын, оларды тиімді пайдалануды, дамушы елдердің, алыстағы және оқшауланған өңірлер мен аралдардың ерекше қажеттіліктерін назарға ала отырып, Агенттіктің мақсаттарын тиісті дәрежеде іске асыруды және Агенттіктің мүшелері үшін және әлемнің барлық өңірлерінде мүмкін болатын пайданы барынша алу жөніндегі оның қызметін жүзеге асыруды қамтамасыз ететіндей етіп бөледі;

3. функцияларды қажетсіз қайталауға жол бермеу, осы саладағы мүмкіндіктерді жинақтауға және тиімді іске асыруға, үкіметтердің, өзге де ұйымдар мен агенттіктердің жаңартылатын энергияны пайдалануды ынталандыруға бағытталған тұрақты қызметіне жәрдемдесу мақсатында жұмыс істеп тұрған ұйымдармен тығыз ынтымақтасады және өзара тиімді қатынастарды қолдауға ұмтылады.

С . А г е н т т і к :

1. мүшелерге өзінің қызметі туралы жыл сайынғы баяндаманы ұсынады;

2. мүшелерді осындай ұсыныстар бергеннен кейін саясат мәселелері жөніндегі ұсынымдар туралы хабардар етеді; және

3. мүшелерді осы салада әрекет ететін халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық және осындай ұйымдардың қызметі туралы хабардар етеді.

V бап

Жұмыс бағдарламасы мен жобалар

А. Агенттік өз қызметін Хатшылық дайындаған, Кеңес қараған және Ассамблея қабылдаған жылдық жұмыс бағдарламасының негізінде жүзеге асырады.

В. Мүшелермен консультация жүргізгеннен кейін және келіспеушілік болған жағдайда, Ассамблея мақұлдағаннан кейін Агенттік жұмыс бағдарламасын іске асырудан басқа, Агенттіктің ақшалай емес ресурстары жеткілікті болған кезде, мүшелер бастамашы болған және қаржыландыратын жобаларды жүзеге асыра алады.

VI бап

Мүшелік

А. Біріккен Ұлттар Ұйымының, сондай-ақ осы Жарғыда көзделген қызметтің мақсаттары мен түрлеріне сәйкес іс-қимыл жасауды қалайтын және қабілетті экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдарының мүшелері болып табылатын мемлекет Агенттіктің мүшесі бола алады. Агенттікке мүшелік үшін экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымын ең кемінде оның біреуі Агенттіктің мүшесі болып табылатын егемен мемлекеттер құруға тиіс. Бұл ретте мемлекеттер Агенттіктің қызмет саласына кіретін мұндай ұйымның құзыретіндегі мәселелердің ең болмағанда біреуін жіберуге тиіс.

В. Мұндай мемлекеттер мен экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдары :

1. Жарғыға қол қойып және ратификациялау туралы құралды депозитарийге тапсырып, Агенттіктің бастапқы мүшелері;

2. олардың мүшелігі мақұлданғаннан кейін қосылу туралы хабарламаны депозитарийге тапсырып, Агенттіктің басқа мүшелері болады. Мүшелік, егер Агенттіктің мүшелеріне тиісті өтінішті жібергеннен кейін үш ай ішінде қарсылық білдірмеген болса, мақұлданған болып саналады. Егер қарсылық білдірілген жағдайда өтінішті IX баптың Н абзацының 1-тармағында белгіленген тәртіппен Ассамблея қарайды .

С. Экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымы, ұйым және оған мүше мемлекеттер осы Жарғы бойынша міндеттемелердің орындалуына жауапкершілікті шектейді. Ұйым мен оған мүше мемлекеттердің, осы Жарғы бойынша дауыс беру құқығын қоса алғанда, құқықтарды бір мезгілде іске асыруға құқығы жоқ. Өзінің ратификациялау немесе қосылу туралы құжаттарында жоғарыда аталған ұйымдар осы Жарғыны реттеу нысанасына кіретін мәселелер бойынша өз құзыретінің шегін айқындайды. Бұл ұйымдар өз құзыретінің кез келген елеулі өзгерістері туралы да депозитарийге хабарлайды. Олардың құзыретіне кіретін мәселелер бойынша дауыс берген жағдайда экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдары Агенттіктің мүшелері болып табылатын осы ұйым мүшелерінің санына тең дауыс санына ие болады.

VII бап

Байқаушылар

А. Байқаушы мәртебесін Ассамблея:

1. жаңартылатын энергия саласында белсенді қызметті жүзеге асыратын үкіметаралық және үкіметтік емес ұйымдарға;
2. осы Жарғыға қол қойған, бірақ ратификацияламаған мемлекеттер мен ұйымдарға;
3. мүшелік туралы өтініші VI баптың В абзацының 2-тармағында көзделген тәртіппен мақұлданған өтініш берушілерге беруі мүмкін.

В. Байқаушылар Ассамблеяның және оның көмекші органдарының ашық отырыстарына дауыс беру құқығынсыз қатыса алады.

VIII бап

Органдар

Агенттіктің негізгі органдары ретінде:

- 1 . А с с а м б л е я ;
- 2 . К е ñ е с ;
- ж ә н е
- 3 . Х а т ш ы л ы қ қ ұ р ы л а д ы .

Ассамблея мақұлдаған жағдайда Ассамблея және Кеңес осы Жарғыға сәйкес олардың функцияларын іске асыру үшін қажетті деп санаған көмекші органдарды құра алады.

IX бап

Ассамблея

А. 1. Ассамблея - Агенттіктің жоғары органы.

2. Ассамблея осы Жарғының шеңберіндегі немесе құрылуы осы Жарғыда көзделген кез келген органның функцияларына және өкілеттіктеріне жататын кез келген мәселені т а л қ ы л а й а л а д ы .

3. Ассамблея осы мәселелердің кез келгені бойынша:

- а) шешім қабылдай алады және кез келген осындай органға ұсынымдар бере алады;
- в) олардың сауалдары бойынша Агенттіктің мүшелеріне ұсынымдар бере алады.

4. Бұдан басқа, Ассамблея Кеңестің талқылауына мәселелерді ұсынуға және Агенттіктің жұмыс істеуіне қатысты кез келген мәселе бойынша Кеңес пен Хатшылықтан баяндамаларды сұратуға құқылы.

В. Ассамблея Агенттіктің барлық мүшелерінен тұрады. Егер Ассамблея өзгеше шешім қабылдаса, кезекті жыл сайынғы сессияға жиналады.

С. Агенттіктің әрбір мүшесінің Ассамблеяда бір өкілі болады. Өкілдермен бірге

орынбасарлар мен кеңесшілер жүруі мүмкін. Ассамблеяның жұмысына қатысуға байланысты шығыстарды тиісті мүшесі жабады.

D. Егер Ассамблея өзгеше шешім қабылдаса, Ассамблеяның сессиясы Агенттіктің орналасқан жері бойынша өткізіледі.

E. Ассамблеяның әрбір кезекті сессиясының басында әділ географиялық өкілдік қағидатын назарға ала отырып, төрағаны және оның өзге де қажетті лауазымды тұлғаларын сайлайды. Осы лауазымды тұлғалардың өкілеттігі келесі кезекті сессияда жаңа төрағаны және өзге де лауазымды тұлғаларды сайлаумен тоқтатылады. Ассамблея осы Жарғыға сәйкес өзінің рәсімдік қағидаларын белгілейді.

F. VI баптың C абзацына сәйкес Агенттіктің әрбір мүшесі Ассамблеяда бір дауысқа ие. Ассамблея мүшелердің, қатысушылардың және дауыс беруге қатысушылардың қарапайым көпшілік дауысымен рәсімдік мәселелер бойынша шешімдер қабылдайды. Мәні бар мәселелер жөніндегі шешімдер қатысушы мүшелердің консенсусымен қабылданады. Егер консенсусқа қол жеткізіле алмаса, осы Жарғыда көзделген жағдайларды қоспағанда, екіден аспайтын мүшесі қарсы болған жағдайда, консенсусқа қол жеткізілген болып саналады. Нақты мәселе мәні бар мәселе болып табыла ма немесе жоқ па деген мәселе туындаған жағдайда, егер Ассамблеяға қатысушы мүшелердің консенсусымен өзгеше шешім қабылдаса, мұндай мәселе мәні бар мәселе ретінде қаралады. Бұл ретте, егер консенсусқа қол жеткізіле алмаса, екеуден аспайтын мүшесі қарсы болған жағдайда, консенсусқа қол жеткізілген болып саналады. Агенттік мүшелерінің басым көпшілігі Ассамблеяның кворумын құрайды.

G. Ассамблея қатысушы мүшелердің консенсусы негізінде:

1. Кеңестің мүшелерін сайлайды;
2. өзінің кезекті сессияларында Кеңесте қарауға берілген Агенттіктің бюджеті мен жұмыс бағдарламасын қабылдайды және Агенттіктің бюджеті мен жұмыс бағдарламасына түзетулер енгізуге қатысты шешімдер қабылдауға құқылы;
3. Агенттіктің қаржылық саясатын бақылауға, қаржылық ережелеріне, өзге де қаржылық мәселелеріне және аудиторды сайлауға қатысты шешімдер қабылдайды;
4. Жарғыға түзетулерді мақұлдайды;
5. көмекші органдарды құруға қатысты шешімдер қабылдайды және олардың құзыретін белгілейді;
6. XVII баптың A абзацы негізінде дауыс беруге рұқсат беруге қатысты шешімдер қабылдайды.

H. Ассамблея қатысушы мүшелердің екеуден аспайтын мүшесі қарсы болған жағдайда, қол жеткізілген болып саналған консенсус негізінде:

1. қажет болған жағдайда, мүшелік туралы өтініштерге қатысты шешімдер қабылдайды;
2. соңғы қарауға берілген Ассамблея мен Кеңестің рәсімдік қағидаларын мақұлдайды;

3. жылдық баяндаманы, сол сияқты басқа да баяндамаларды қабылдайды;
4. осы Жарғының шеңберінде кез келген мәселелер бойынша келісімдердің қорытындысын мақұлдайды;

5. V баптың B абзацына сәйкес көзделген қосымша жобаларға қатысты мүшелер арасында келіспеушілік болған жағдайда шешім қабылдайды.

I. Ассамблея Агенттіктің және Хатшылық Бас директорының (бұдан әрі Бас директор деп аталады) орналасатын жерін қатысушы мүшелердің консенсусы негізінде немесе, егер консенсусқа қол жеткізілмесе, мүшелердің, қатысушылардың және дауыс беруге қатысушылардың үштен екісінің көпшілік дауысымен анықтайды.

J. Ассамблея өзінің бірінші сессиясында IX баптың F-I абзацтарында тиісті мәселелер үшін көзделген дауыс беру рәсімдеріне сәйкес Дайындық Комиссиясы әзірлеген кез келген шешімдерді, келісімдердің, қаулылар мен ұсынымдардың жобаларын қарайды және қажет болған жағдайда мақұлдайды.

Х бап

Кеңес

A. Кеңес Ассамблеяда сайланған Агенттік мүшелерінің кемінде 11 өкілінен және 21 -ден аспайтын өкілінен тұрады. Өкілдердің дәл саны Кеңеске дауыс беру басында Агенттік мүшелерінің саны негізінде анықталатын Агенттік мүшелерінің үштен бірінің дөңгелектенген баламасына сәйкес келеді. Кеңестің мүшелері дамыған және дамушы елдер Кеңесінің қызметіне нақты қатысуды, әділ географиялық өкілдікке және Кеңестің тиімді жұмысына қол жеткізуді қамтамасыз ету қажеттігін ескере отырып, Ассамблеяның рәсімдік қағидаларымен бекітілген ротация қағидаттарына сәйкес сайланады. Кеңес мүшелері екі жылдық мерзімге сайланады.

B. Егер Кеңес өзгеше шешім қабылдаса, Кеңес Агенттіктің орналасқан жері бойынша жарты жылда бір рет жиналады.

C. Кеңестің әрбір отырысының басында осы отырыстың аяғына дейінгі мерзімге Кеңес өз арасынан Төрағаны, сондай-ақ қажет болған жағдайда өзге де лауазымды адамдарды сайлайды. Кеңес өзінің рәсімдік қағидаларын әзірлеу құқығын сақтайды. Осы рәсімдік қағидалар Ассамблеяға мақұлдау үшін беріледі.

D. Кеңестің әрбір мүшесі бір дауысқа ие. Рәсімдік мәселелері бойынша Кеңес өз мүшелерінің жәй көпшілік дауысымен шешімдер қабылдайды. Мәні бар мәселелер бойынша шешімдер Кеңестің үштен екі мүшесінің көпшілік дауысымен қабылданады. Нақты мәселе мәні бар мәселе болып табыла ма немесе жоқ па деген сұрақ туындаған кезде, егер Кеңестің үштен екі мүшесінің дауысымен Кеңес өзгеше шешім қабылдаса, бұл мәселе мәні бар мәселе ретінде қаралады.

E. Кеңес Ассамблеяға есеп береді және оның алдында жауапты. Кеңес, оған осы Жарғыда берілген өкілеттіктер мен функцияларды, сондай-ақ оған Ассамблея жүктеген

функцияларды іске асырады. Бұл ретте ол шешімдерге сәйкес және Ассамблеяның ұсынымдарын назарға ала отырып жұмыс істейді, олардың тиісінше және тұрақты орындалуын қамтамасыз етеді.

Ғ . Кеңес :

1. мүшелер арасында консультациялар жүргізуге және ынтымақтастыққа ықпал етуді ;
2. бюджеттің және жылдық жұмыс бағдарламасының жобаларын қарайды және Ассамблеяның карауына ұсынады ;
3. күн тәртібінің жобасын әзірлеуді қоса алғанда, Ассамблея сессияларына дайындық жөніндегі шараларды бекітеді ;
4. XI баптың Е абзацының 3-тармағына сәйкес Хатшылық дайындаған Агенттіктің қызметі туралы жылдық баяндаманың жобасы мен өзге де баяндамаларды қарайды және Ассамблеяның карауына ұсынады ;
5. Ассамблеяның сұрау салуы бойынша кез келген өзге де баяндамаларды дайындауды жүзеге асырады ;
6. Ассамблеямен алдын ала келісілген жағдайда Агенттіктің атынан мемлекеттермен, халықаралық ұйымдармен және халықаралық агенттіктермен шарттар және халықаралық құжаттар жасасады ;
7. Ассамблея қабылдаған жұмыс бағдарламасын Хатшылық қабылданған бюджет шеңберінде іске асыруы мақсатында оны толықтырады және нақтылайды ;
8. мәселелерді Ассамблеяның карауына беруге құқығы бар ;
9. VIII баптың В абзацына сәйкес қажет болған кезде көмекші органдарды құрады, олардың өкілеттілігі мен жұмыс істеу ұзақтығын белгілейді.

XI бап

Хатшылық

А. Хатшылық Ассамблеяға, Кеңеске және олардың көмекші органдарына оларға жүктелген функцияларды іске асыруына жәрдемдеседі. Хатшылық өзіне осы Жарғы, Ассамблея немесе Кеңес жүктеген өзге функцияларды да атқарады.

В. Хатшылық, оның басшысы және басты әкімшілік лауазымды адамы болып табылатын Бас директордан және қажет болуы мүмкін лауазымды адамдардан тұрады. Бас директорды Кеңестің ұсынымы бойынша төрт жыл мерзімге Ассамблея тағайындайды, ол тағы да осындай бір мерзімге бір рет ұзартылуы мүмкін.

С. Бас директор Ассамблея мен Кеңестің алдында жауапты. Атап айтқанда, ол кадрларды іріктеуге, Хатшылықты ұйымдастыруға және оның жұмыс істеуіне жауап береді. Персоналды іріктеу және оның қызмет жағдайларын айқындау кезінде тиімділіктің, құзыреттіліктің және адалдықтың ең жоғары стандарттарын қамтамасыз етуге бірінші кезекте мән беріледі. Персоналды іріктеудің маңыздылығы бірінші

кезекте мүше мемлекеттерден, барынша кең географиялық негізде тиісті дәрежеде ескерілуге тиіс, дамушы елдердің барабар өкілдігіне және гендерлік теңгерілімнің сақталуына ерекше назар аударылуға тиіс.

Бюджетті әзірлеу кезінде персоналды қабылдау жөніндегі ұсыныстар Хатшылықтың штат саны Хатшылықтың функцияларын тиісті дәрежеде атқаруы үшін барынша аз болатындай қағидатқа негізделуге тиіс.

D. Бас директор немесе ол тағайындаған өкіл Ассамблея мен Кеңестің барлық мәжілістеріне дауыс беру құқығынсыз қатысады.

Е . Х а т ш ы л ы қ :

1. Агенттіктің жұмыс бағдарламасы мен бюджетінің жобаларын әзірлейді және Кеңестің қарауына ұсынады;

2. Агенттіктің жұмыс бағдарламасын және оның шешімдерін іске асырады;

3. Ассамблея немесе Кеңес сұратуы мүмкін жылдық баяндаманы және кез келген өзге де баяндамаларды әзірлейді және Кеңестің қарауына ұсынады;

4. Ассамблеяның, Кеңестің және олардың көмекші органдарының қызметіне әкімшілік және техникалық қолдауды жүзеге асырады;

5. Агенттік пен оның мүшелері арасында ақпарат алмасуға жағдай жасайды;

6. IV баптың C абзацының 2-тармағына сәйкес Агенттік мүшелеріне ұсыным бергеннен кейін жаңартылатын энергия саласындағы саясат мәселелері бойынша ұсынымдарды таратады, олардың әрбір отырысы үшін саясат мәселелері бойынша ұсынымдар жөніндегі баяндаманы әзірлейді және Ассамблея мен Кеңестің қарауына ұсынады. Кеңеске берілетін баяндамада жылдық жұмыс бағдарламасын іске асыруға байланысты саясат мәселелері бойынша жоспарланатын ұсынымдар да қамтылуға тиіс.

F. Өз міндеттерін атқару кезінде Бас директор мен Хатшылықтың басқа да қызметкерлері қандай да бір үкіметтен немесе Агенттікке жат өзге де көзден нұсқаулар сұратпауға немесе алмауға тиіс. Олар Ассамблея мен Кеңес алдында ғана жауапты халықаралық лауазымды адамдар ретінде өздерінің жағдайына әсер етуі мүмкін кез келген іс-әрекеттен тартынуға тиіс. Агенттіктің әр мүшесі Бас директордың және Хатшылықтың басқа да қызметкерлері міндеттерінің халықаралық сипатын қатаң сыйлауға және өз міндеттерін атқару кезінде оларға ықпал етуге тырыспауға міндеттенеді.

XII бап

Бюджет

A . А г е н т т і к т і ң б ю д ж е т і :

1. БҰҰ шығыстарын бөлуге арналған жарналар шәкіліне негізделіп, Ассамблея белгілеген мүшелердің міндетті жарналары;

2 . е р і к т і қ а й ы р м а л д ы қ ;

3. өзге де ықтимал көздер есебінен, осы Жарғының IX бабының G абзацында көзделгендей, консенсус негізінде Ассамблеяның қабылдауына жататын қаржылық қағидаларға сәйкес құрылады. Қаржылық қағидалар және бюджет Агенттік қызметінің сенімді қаржылық негізін, оның жұмыс бағдарламасында белгіленген Агенттік қызметінің түрлерін тиімді жүзеге асыруды қамтамасыз етуге тиіс. Агенттік қызметінің негізгі түрлері және оның әкімшілік шығыстары міндетті жарналар есебінен қаржыландырылады.

В. Агенттік бюджетінің жобасын Хатшылық әзірлейді және ол Кеңестің қарауына енгізіледі. Кеңес жобаны мақұлдау туралы ұсыныммен оны Ассамблеяға жіберуі не пысықтап қайтадан енгізу үшін Хатшылыққа қайтаруы мүмкін.

С. Ассамблея сыртқы аудиторды тағайындайды, оның өкілеттігі, қайта сайлану құқығымен төрт жылды құрайды. Алғашқы тағайындалған аудитор бұл лауазымда екі жыл болады. Аудитор Агенттіктің шоттарын тексеруді жүзеге асырады және басқару тиімділігіне және ішкі қаржылық бақылауға қатысты қажетті ескертпелер мен ұсынымдар жасайды.

XIII бап

Құқық субъектілігі, артықшылықтар және иммунитеттер

А. Агенттік халықаралық құқық субъектілігіне ие. Ұлттық заңнамаға сәйкес өзінің әрбір мүшесінің аумағында Агенттік өзінің функцияларын орындау және өзінің мақсаттарына жету үшін ұлттық құқыққа сәйкес қажетті осындай құқықтық қабілеттілігін пайдаланады.

В. Агенттік мүшелері Агенттіктің артықшылықтары мен иммунитеттері туралы жеке келісімге қатысты шешім қабылдайды.

XIV бап

Басқа ұйымдармен өзара қарым-қатынас

Ассамблеяның мақұлдауы бойынша Кеңеске Агенттіктің атынан келісімдер жасасуға уәкілеттік берілетін болады. Мұндай келісімдер Агенттік пен Біріккен Ұлттар Ұйымының, сондай-ақ қызметі Агенттіктің қызметіне байланысты кез келген басқа ұйымдардың арасында тиісті байланыс орнатады. Осы Жарғының ережелері мүшелердің басқа халықаралық шарттардан туындайтын құқықтары мен міндеттеріне нұқсан келтірмейді.

XV бап

Түзетулер, Агенттіктен шығу, қайта қарау

А. Осы Жарғыға түзетулер енгізу туралы ұсыныстарды Агенттіктің кез келген мүшесі енгізе алады. Бас директор ұсынылған кез келген түзету мәтінінің куәландырылған көшірмелерін дайындауды жүзеге асырады және оларды Ассамблеяда қарағанға дейін кемінде тоқсан күн бұрын оның барлық мүшелеріне жібереді.

В. Түзетулер Агенттіктің барлық мүшелері үшін:

1. Кеңестің ескертулері қаралғаннан кейін олардың әрқайсысына қатысты түзетулерді Ассамблея мақұлдаған жағдайда;

2. барлық мүшелері өздерінің ұлттық заңнамасына сәйкес олар үшін түзетулердің міндеттілігіне келісетіндіктерін білдірген жағдайда күшіне енеді. Агенттік мүшелері осы Жарғының XX бабының А абзацында белгіленген тиісті құжатты депозитарийге беру жолымен түзетулердің міндеттілігіне келісетіндіктерін білдіреді.

С. Агенттік мүшесі осы Жарғының XIX бабының D абзацына сәйкес күшіне енген күнінен бастап бес жыл өткеннен кейін кез келген уақытта Агенттіктен шығатыны туралы Кеңес пен барлық мүшелерді дереу хабардар ететін, осы Жарғының XX бабының А абзацында белгіленген депозитарийге жазбаша түрде хабарлай отырып, А г е н т т і к т е н ш ы ғ а а л а д ы .

Д. Мұндай шығу тиісті хабарлама жіберілген жылдың аяғында күшіне енеді. Мүшенің Агенттіктен шығуы V баптың В абзацына сәйкес туындаған оның шарттық міндеттемелерінің не осы мүшенің Агенттіктен шығатын жылғы қаржылық міндеттемелерінің тоқтатылуына әкеп соқпайды.

XVI бап

Дауларды шешу

А. Агенттік мүшелері осы Жарғыны түсіндіруге немесе қолдануға байланысты барлық дауларды бейбіт құралдармен Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 2-бабының 3-абзацына сәйкес шешеді және осы мақсатта дауларды Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 33-бабының 1-абзацында көрсетілген құралдармен шешуге ұмтылады.

В. Кеңес ізгілікті қызметтерді ұсынуды, мүшелерді өздері таңдаған құралдарды пайдалану арқылы дауларды шешуге кірісуге шақыруды, келісімге қол жеткізуге қатысты кез келген рәсімге арналған уақытша негіздемелерді ұсынуды қоса алғанда, өзі қолайлы деп санайтын кез келген құралдармен дауларды шешуге жәрдемдесе алады.

XVII бап

Құқықтарды уақытша тоқтата тұру

А. Агенттіктің алдында қаржылық міндеттемелері бойынша өтелмеген берешегі бар оның кез келген мүшесі, егер оның берешегінің сомасы осының алдындағы толық екі жылда алынатын жарналардың сомасына тең болса немесе асып кетсе, дауыс беру құқығынан айырылады. Алайда, Ассамблея Агенттіктің мұндай мүшесіне, егер төлем

мерзімінің өтуі оған қатысы жоқ жағдайларға байланысты болғандығын ол мойындаса, дауыс беруге қатысуға рұқсат бере алады.

В. Агенттік мүшесі осы Жарғының немесе осы Жарғыға сәйкес жасалған кез келген өзге келісімнің ережелерін үнемі бұзған жағдайда, Ассамблея қатысып отырғандардың және дауыс беруге қатысушылардың үштен екісінің дауысымен Кеңестің ұсынымы бойынша мұндай мүшенің Агенттікке мүшелікке байланысты құқықтары мен артықшылықтарын іске асыруын тоқтата тұруы мүмкін.

XVIII бап

Агенттіктің орналасқан жері

Агенттіктің орналасатын жерін Ассамблея өзінің бірінші сессиясында анықтайды.

XIX бап

Қол қою, ратификациялау, күшіне ену

А. Осы Жарғы Біріккен Ұлттар Ұйымының мүшелері болып табылатын барлық мемлекеттер үшін, сондай-ақ VI баптың А абзацында белгіленгендей, экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдары үшін Құрылтай конференциясында қол қою үшін ашық болады. Осы Жарғы ол күшіне енетін күнге дейін қол қою үшін ашық к ү й і н д е қ а л а д ы .

В. Осы Жарғыға қол қоймаған VI баптың А абзацында айқындалған, мемлекеттер мен экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдары үшін осы Жарғы аталған мемлекеттердің не ұйымдардың мүшелігін Ассамблея VI баптың В абзацының 2-тармағында көзделген рәсімге сәйкес мақұлдағаннан кейін қосылу үшін ашық болады .

С. Осы Жарғының міндеттілігіне келісімін білдіру ратификациялау не қосылу туралы құжатты депозитарийге тапсыру арқылы жүзеге асырылады. Ратификациялауды не осы Жарғыға қосылуды мемлекеттер өздерінің ішкі заңнамасының ережелеріне с ә й к е с ж ү з е г е а с ы р а д ы .

Д. Осы Жарғы ратификациялау туралы жиырма бесінші құжат депозитарийге тапсырылған күнінен бастап отызыншы күні күшіне енеді.

Е. Осы Жарғы күшіне енгеннен кейін ратификациялау немесе қосылу туралы құжатты депозитарийге тапсырған мемлекеттер не экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдары үшін осы Жарғы тиісті құжатты депозитарийге тапсырған күнінен бастап отызыншы күні күшіне енеді.

Ғ. Осы Жарғының ережелеріне ескертпелерге жол берілмейді.

XX бап

Депозитарий, тіркеу, мәтіннің тең түпнұсқалығы

А. Осы Жарғының, сондай-ақ ратификациялау және қосылу туралы құжаттардың депозитарийі болып Германия Федеративтік Республикасының Үкіметі тағайындалады.

В. Осы Жарғының депозитарийі оны тіркеуді Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 102-бабына сәйкес жүзеге асырады.

С. Осы Жарғының тең түпнұсқалы ағылшын тіліндегі мәтіні депозитарийдің мұрағаттарында сақталады.

Д. Осы Жарғының тиісті түрде куәландырылған көшірмелерін депозитарий осы Жарғыға қол қойған не мүшелігі VI баптың В абзацының 2-тармағында көзделген рәсімге сәйкес мақұлданған сол мемлекеттердің үкіметтеріне және сол экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдарының атқарушы органдарына жіберетін болады.

Е. Депозитарий осы Жарғыға қол қойған мемлекеттер мен ұйымдарды әрбір құжатты депозитарийге тапсырылған күні туралы, Жарғыны ратификациялау туралы және оның күшіне енген күні туралы дереу хабардар етеді.

Ғ. Депозитарий осы Жарғыға қол қойған мемлекеттер мен ұйымдарды, сондай-ақ Агенттік мүшелерін мемлекеттердің және экономикалық интеграцияның өңірлік үкіметаралық ұйымдарының Агенттікке кірген күні туралы дереу хабардар етеді.

Г. Депозитарий мүшелік туралы жаңа өтініштерді VI баптың В абзацының 2-тармағында көзделген рәсімге сәйкес қарау үшін Агенттіктің барлық мүшелеріне дереу жіберетін болады.

Осыны куәландыру үшін тиісті түрде уәкілеттік берілген төменде қол қоюшылар, осы Жарғыға қол қойды.

2009 жылғы 26 қаңтарда Бонн қаласында ағылшын тілінде түпнұсқалық бір данада жасалды.